

Justis- og beredskapsdepartementet
Ved Magne Markhus
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Dato: 28.jun 2017

Høringsinnspill konseptutredning Sivilforsvaret

Innledning

Som nasjonal støtteaktør til norske myndigheter i fredstid og væpnet konflikt, er Røde Kors positiv til at DSB på oppdrag for Justis- og beredskapsdepartementet har gjort en konseptutredning av om Norge har et sivilforsvar som vil møte sivilbefolkningen behov for beskyttelse i fremtiden. Ettersom Røde Kors ikke opprinnelig var høringsinnstas, har det ikke vært mulig på grunn av den tiden som har vært til rådighet å gå gjennom alle sider av denne konseptutredningen. I dette høringsinnspillet har Røde Kors derfor valgt å fokusere sammenhengen mellom mandatet og innretningen på Sivilforsvaret, og de trusler som sivilbefolkningen kan møte i fremtiden som følge av væpnet konflikt. Røde Kors har likevel også synspunkter på Sivilforsvarets virke i fredstid, særlig innen redningstjenesten, og deltar gjerne i utviklingen av dette i fremtiden.

Innspill til Konseptutredning Sivilforsvaret 2016

Ifølge Genèvekonvensjonene av 1949 med tilleggsprotokollene av 1977 og 2005 har norske myndigheter ansvar for å sørge for best mulig beskyttelse av sivilbefolkning i tilfelle væpnet konflikt i Norge. Dette må etter Røde Kors sitt syn være sentralt for vurderingene av hvordan Sivilforsvaret skal innrettes i fremtiden. Med dette mener vi at Sivilforsvarets innretning må være tiltenkt å dekke potensielle humanitære- og sikkerhetsbehov sivilbefolkningen vil kunne stå overfor ved en væpnet konflikt.

Tilleggsprotokoll 1 til Genèvekonvensjonene av 1949 artikkel 61 til 67 omtaler sivilforsvar og deres ansvar for å ivareta egen sivilbefolkning i tilfelle internasjonal væpnet konflikt. Ettersom begrepet "sivilforsvar" i artikkel 61 omfatter langt mer enn bare Sivilforsvaret slik dette er organisert i Norge, er det særlig viktig at norske myndigheter har oversikt over om, og hvem som ivaretar ulike ansvarsområder som berører beskyttelse av sivilbefolkningen i en væpnet konflikt i Norge. Videre må det foretas vurderinger rundt hvordan ressursene vil måtte dimensjoneres ut fra en situasjon med

Norges Røde Kors

Post: P.B. 1 Grønland, 0133 N-OSLO
Besøk: Hausmannsgt. 7, OSLO
Fakturering: Norges Røde Kors,
Postboks 2967, 7438 Trondheim

Tlf: +47 05003
Faks: +47 22054040
Web: www.redcross.no
E-post: post@redcross.no

Bank: 8200 01 76318
Post: 0809 50 90444
Org.nr: 864 139 442

 International
Federation of
Red Cross and Red
Crescent Societies

væpnet konflikt. Røde Kors opplever at en slik kartlegging delvis foreligger ut fra *Konseptutredning Sivilforsvaret 2016*. Likevel savner Røde Kors en bedre analyse av hvordan en væpnet konflikt vil ramme sivilbefolkning ut fra dagens sikkerhetspolitiske situasjon. En slik analyse vil kunne danne et bedre grunnlag for hvilke ressurser Sivilforsvaret bør prioritere for at Norge skal ivareta de forpliktelser man har etter Genèvekonvensjonene om å sørge for best mulig beskyttelse av sivilbefolkningen i tilfelle væpnet konflikt i Norge. Likeledes vil en slik analyse kunne klargjøre samvirket med Forsvaret og andre totalforsvarsaktører slik at sivilforsvarets personell og materiell benyttes på en måte som ivaretar beskyttelsen som sivilforsvaret har krav på.

De oppgavene som skisseres under artikkel 61 i Tilleggsprotokoll 1 til Genèvekonvensjonene av 1949, er ikke utfyllende og gjenspeiler ikke nødvendigvis de mest presserende behovene som ville vært gjeldende under en væpnet konflikt i Norge. Det følger også av ordlyden i artikkel 61 – "og dessuten å legge forholdene til rette for at den (sivilbefolkningen) kan overleve" – at Sivilforsvaret må kunne svare på de behov som måtte dukke opp, og ikke bare forholde seg til de oppgavene som er uttrykkelig nevnt i bestemmelsen.

Med hilsen,

Mads Harlem

Leder for Politikk- og folkerettseksjonen

Anders Thorheim

Seniorrådgiver

Norges Røde Kors

Post: P.B. 1 Grønland, 0133 N-OSLO
Besøk: Hausmannsgt. 7, OSLO
Fakturering: Norges Røde Kors,
Postboks 2967, 7438 Trondheim

Tlf: +47 05003
Faks: +47 22054040
Web: www.redcross.no
E-post: post@redcross.no

Bank: 8200 01 76318
Post: 0809 50 90444
Org.nr: 864 139 442

International
Federation of
Red Cross and Red
Crescent Societies